

Basarab Nicolescu (Ed.) - "Moartea astazi"

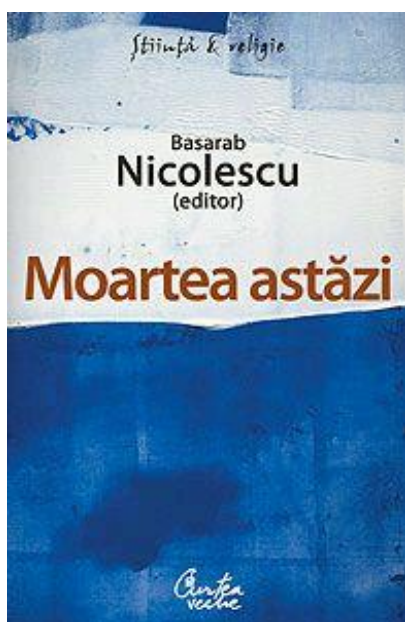
Horia Picu

Duminică, 19 Iunie 2011

Sighet-on-line.ro

[http://www.sighet-](http://www.sighet-online.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=14839:carte-basarab-nicolescu-qmoartea-astaziq&catid=37:cultura&Itemid=133)

[online.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=14839:carte-basarab-nicolescu-qmoartea-astaziq&catid=37:cultura&Itemid=133](http://www.sighet-online.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=14839:carte-basarab-nicolescu-qmoartea-astaziq&catid=37:cultura&Itemid=133)

Basarab Nicolescu, membru de onoare al Academiei Romane, fizician si in egala masura filozof.

„Știința este integrată în căutarea sensului lumii și este imposibil de separat de religie. Sigur, este distinctă, are alte mijloace, altă metodologie, dar dialogul dintre știință și religie este natural.”

„În toată metafizica modernă, noi am învățat că subiectul și obiectul sînt cu totul separate. Revoluția cuantică și fondatorii, Werner Heisenberg, Wolfgang Pauli, Niels Bohr, au adus această idee extraordinară că există un terț, între subiect și obiect, care nu se poate reduce nici la obiect, nici la subiect. Eu am formalizat acest lucru în cărțile mele: există un terț mediator care este sursa realității și a realului, nu este Dumnezeu, este o putere a lui Dumnezeu, dacă vrem să ne exprimăm în termeni teologici.” (sursa:

www.observatorcultural.ro)

Magda Stavinschi

Directorul Institutului Astronomic al Academiei Romane, autoarea volumelor: „Intuneric in plina zi”, „Mic dictionar al eclipselor”, „Perspective romanesti asupra stiintei si teologiei”, „Dupa 122 ani, Venus si Soarele”

„Ca astronom, îmi pun o mulțime de întrebări si consider că cele două [știința si religia] sunt legate între ele, doar că știința este demonstrabilă, pe când credința nu.” (sursa: www.revistafelicia.ro)

„**Știința si religie**”, o colectie coordonata de Basarab Nicolescu si Magda Stavinschi. Adica de doi oameni care au stiut o viata intreaga ce este stiinta, dar care, in aceeasi masura, sunt oameni religioși, aflati – ca multi altii - in cautarea adevarului. Un lucru de neconceput pana mai ieri, un lucru acceptat azi, sa pui stiinta si religia in acelasi plan. E clar ca cel putin sub aspect spiritual, umanitatea face progrese mari in acceptarea faptului ca stiinta si religia converg spre „marea impacare”.

Cartea „*Moartea astazi* ” este o colectie de ganduri ale unor filozofi contemporani, care

incearca sa raspunda la o intrebare pe care ne-o punem toti, ce este moartea si daca ne asteapta ceva „dincolo”

Convins fiind ca abordand cu decanta si responsabilitate un subiect fundamental al vietii, prezentarea catorva pasaje din aceasta carte va vor determina s-o cititi in linistea caminului de-acasa. Doresc cu ardoare ca selectia facuta de mine sa va aduca in primul rand liniste.

Michel Cazenave

„...sau nu ar trebui sa ne gandim noi mai degraba la inrudiarea dialectica a nasterii si a mortii- a acestor praguri pe care trebuie sa le trecem, a acestor etape initiatice in care viata noastra nu este nimic altceva decat un drum de parcurs de la un capat la celalalt:lunga, atat de lunga trecere care desparte doua treceri? ”

Lucian Blaga spunea : *”Viata, o plimbare spre somn”* si *„ Inainte de a ma naste am fost o vesnicie intreaga nimic.De ce ma tem acum de aceeasi neexistenta cu care am avut o vesnicie intreaga prilejul de a ma obisnui si in care am fost deja? Nu inteleg.”*

Cand cunosti un lucru (viata), e greu sa te desparti de el. Dupa cum vad eu lucrurile azi, termenul de „neexistenta” ar trebui schimbat cu altceva.

Jean-Yves Leloup

„Dincolo de diversitatea raselor, religiilor, mediilor sociale, este bine sa ne reamintim ca suntem cu totii la fel, de culoarea „argilei”(adamah, in ebraica); astfel, interesul acestor carti [este] de a ne activa constiinta si responsabilitatea in fata fricii mortii.”

Adamah... ma duce cu gandul la Adam, si el facut din argila. Mitul facerii unei fiinte din argila si insufland viata asupra ei apare in poate cea mai veche scriere a umanitatii, „Epopoea lui Ghilgames”

Jean-Paul Bertrand

„...moartea fizica ar trebui sa permita reunirea adevaratei esente a gandirii noastre umane si sa alimenteze perceperea datorii noastre fata de cei care -asa cum afirma Aragon- „vor locui in frumusetea lucrurilor”. Aceasta responsabilitate pe care moartea ne-o tot aminteste...Trebuie sa cream pentru a lasa o urma a acestei constiinte si sa participam , chiar si extrem de putin, la dezvoltarea reusita a destinului uman.”

Jean-Yves Le Fevre

„Moartea ar trebui sa-l faca pe om sa se intrebe asupra sensului trecerii sale pe Pamant: daca viata este rezultatul unei vointe, adica al unei judecati, si nu fructul unui hazard, atunci si viata mea este rezultatul unei judecati, al unei vointe....Eu am venit aici ca sa fac, sa invat, sa inteleg ce? Ce se asteapta de la mine? La ce servim si, mai precis, pe cine servim?”

...daca forma umana devine o inchisoare pentru spirit si daca umanitatea nu ar ajunge sa-si ia zborul catre orizonturi de dragoste si de practicare a bunelor relatii, atunci, asa cum sufletul isi trage firul vietii care il leaga de un vehicul devenit nepotrivit pentru continuarea calatoriei, tot asa sufletul acestei umanitati poate decide retragerea sa de pe aceasta

planeta...”

Richard Welter

„Așa cum nou-născutul este dezorientat atunci când vine pe lume, care îi este total necunoscută, se pare că și noi suntem foarte dezorientați în fața unui eveniment inevitabil totuși, moartea.

La naștere, ființa umană se teme de o primă moarte. Cea care constă în părăsirea unei lumi fizice, cu cea a mamei sale, o lume în care copilul este protejat în totalitate și se află în dragostea ființei care îl poartă. Ce poate să se întâmple pentru această ființă în această lume nouă? Se încarcă cu trei poveri: frica (de această lume necunoscută), tristețea (că a părăsit lumea dinaintea) și, în cele din urmă, furia (căci dorește să regăsească fericirea pierdută).”

Alain Santacreu

„Sufletul uman nu este deci nemuritor, el poate muri. Asta semnifică enigmatică expresie „moartea cea de-a doua” pe care o întâlnim în Apocalipsa. La fel, după cum sunt două nașteri-primă naturală-, a corpului și a sufletului, și a doua, spirituală, „în spirit”- există, de asemenea, și două morți: moartea naturală a corpului și moartea spirituală a sufletului. Ultima reprezintă „moartea cea de-a doua”.”

„Mitul lui Narcis dezvăluie destinul omului care se identifică cu propriul eu. Atunci când Narcis se admira în apă -în care se reflecta cerul- el rămâne „viu” în starea sa biofizică, dar, în clipa în care se confundă cu propria imagine și se apleacă să o îmbrățișeze, chiar în acel moment -care este cel al „morții a doua” - cade și se îneacă. Narcis întoarce spatele cerului. Această postură este foarte comună la scriitori, având denumirea de vanitate, dragoste infantilă pentru sine însuși, hipertrofia eului, nepuizabilă pasiune de a fi propriul subiect, de a povesti, de a-și crea iluzii legate de propria importanță.”

Sylvie Jaudeau

„A filozofa înseamnă să înveți să mori”. Cum putem să ne inițiem în ceea ce ruinează orice cunoștință, să învățăm să nu mai învățăm? Întrebarea este absurdă, fără a respecta ceea ce o metafizică autentică ne învață: nu este o cunoaștere definitivă decât aceea care „supune voința de a trăi a corpului la exigențele superioare ale gândirii”. A cunoaște înseamnă a deveni obiectul căutării sale.”

O parabolă a lui Jean d'Encausse enunță clar caracterul propriu inițiativ al unei asemenea căutări: „Omul în căutarea adevărului poate fi numit un om de zapadă plecat în căutarea cauzei sale fundamentale care este apă. Înainte de a o cunoaște, el trebuie să accepte moartea propriei sale forme,

transformarea sa într-o balta de apă. Este sigur că între omul de zapadă dispărut și balta de apă aparută prin dispariția lui, între om și cauză sa primă, nu se poate stabili niciun dialog.”

Marele pierzător este subiectul obișnuit, sacrificat într-un mod esențial: nimic nu se pierde, totul se transformă, totul se modifică, însă nu mai este nimeni care să constate acest lucru.

Jean d'Encausse susține că există două tipuri de moarte: moartea cea mică, în urma căreia apar

alte etape, „*fie si celeste, sunt tot aparitii ale nestiintei*” si moartea cea mare, in urma careia nu mai ramane nimic, „*distrugatoare a identificarii cu formele efemere de viata.*”

Ceva ce mi-a placut foarte mult din acest articol: „*Moartea cea mica*”. Fizica nu poate sa ne initieze, in opinia lui Encausse, decat in ordinea orizontala a multitudinii infinite a spatiilor cosmice, fara a ne elibera. Numai inteligenta superioara, metafizica, este capabila sa ne fixeze in unitatea **constiinei salvatoare**.

N-as vrea sa va plictisesc cu prea multe citate ale acestei autoare, dar va mai retin atentia cu ceva. „***Initiatul, in sens etimologic, este cel care patrunde in interiorul sau***”

Viata de „dupa”

Sylvie Jaudeau aduce in discutie marturiile celor care au fost in moarte clinica , „*coma avand un rol initiatic, responsabil al unei adevarate metanoia si confirma invataturile traditionale despre viata postuma*”.

Iata una dintre marturiile consemnate : „*Am certitudinea existentei lumii de dincolo sau a unei altfel de cunoastere. In aceasta noua stare percepeam si intelegeam foarte bine starea obisnuita, care ingloba aceata noua stare, asa cum veghea cuprinde visul si nu invers.[...] Gandeam aceste lucruri fara a rosti cuvinte si in prezenta unei gandiri superioare care ma strabatea[...] Spatiul in care aveau loc reprezentarile nu era euclidian, ci un spatiu curb.*”

„*...evenimente care ni se par revoltatoare isi gasesc justificarea dintr-un punct de vedere mai cuprinzator[...]. Astazi, paralel cu stiintele vietii, ar fi bine sa se reabiliteze si alte stiinte simbolice, teologice, esoterice, pentru a pune bazele unei stiinte a mortii, cu vechea semnificatie a cuvintului invatatura.*”

René Barbier

(Filozofia lui Krishnamurti)

„*Toata viata noastra este tesuta dintr-o infinitate de morti mici. Corpul nostru nu inceteaza sa moara in particulele sale infinitezimale. Pana si gandurile noastre mor, in uitarea memoriei. Putem spune ca exista o moarte „formativa” si una „sumativa”. Prima corespunde cu ceea ce eu numesc „muritul”, a doua corespunde mortii propriu-zise.*”

„*[Ne] imaginam moartea pentru a o contrazice prin toate mijloacele (sex, putere, religie, stiinta). Printul Gautama Shakyamuni a inteles acest lucru iesind din palatul sau minunat si confruntandu-se cu un batran, un bolnav si un cadavru. Din acel moment a vrut sa mearga mai departe si intalnirea unui ascet i-a aratat calea. Insa, devenit **Buddha, Cel Treaz**, a iesit din toate cadrele stabilite de traditie.*”

Pentru mine, concluzia acestei carti e una despre viata, nicidecum despre moarte. Anume: atentie cum traим...